

Kankaanpää - Parkanon rautatieasema kutsuliikenteen jatkaminen kokeilun päätyttyä, kilpailutuksen käynnistäminen

KHALL 29.04.2024 § 144

Kutsutaksiliikenteen kokeilun käynnistäminen Kankaanpää - Parkanon rautatieasema -välillä

Valmistelija

Elinkeinot -tulosalueen vuoden 2023 yhdeksi toiminnalliseksi tavoitteeksi oli asetettu selvityksen laatiminen Kankaanpään ja Parkanon rautatieaseman välisen kutsutaksiliikenteen sekä Kankaanpään sisäisen asiointi- ja palveluliikenteen järjestämisestä. Selvitys viivästyi, valmistuen huhtikuulla 2024. Selvitys on käyty läpi evästyskeskusteluin kaupunginhallituksen kanssa kokouksen edellä 15.4.2024.

Selvityksessä etsittiin toteutuskelpoiset ja tarkoituksenmukaisimmat toteutustavat kutsutaksiliikenteen järjestämiselle Kankaanpäästä Parkanon rautatieasemalle sekä asiointi- ja palveluliikenteen toteuttamiseksi niin Kankaanpään keskusta-alueella kuin haja-asutusalueita palvelemaan. Osana selvitystyötä käytiin myös markkinavuoropuhelu yhteensä seitsemän bussi- ja taksiliikenteen liikenneyrityksen kanssa. Kumpikin kutsutaksiliikenteen palvelukokeilu olisi mahdollista toteuttaa, rajoitteeksi asettuu joukkoliikenteen järjestämisestä aiheutuvien kustannusten nousu jo nykyiset ja vielä tulossa olevat valtion kanssa hankittavan joukkoliikenteen sitoumukset huomioiden. Tästä syystä kokeilu on tarkoituksenmukaista kohdistaa tässä vaiheessa kuntalaisten tarpeista esiin nousseista kysytyimpään eli kutsutaksiliikenteen kokeilun käynnistämiseen Kankaanpää - Parkanon rautatieasema -välillä.

Kokeilun toteutus:

- Kutsutaksiliikenteenä, jossa kiinteä etukäteen määritelty reitti ja aikataulu
- Kokeilun kesto 6 kk
- Asiakkaan tulee tilata kyyti etukäteen edellisenä päivänä, puhelimitse tai sähköisin menetelmin
- Mikäli ei tilauksia, lähtöä ei ajeta
- Mahdollista tilata seuraaville junayhteyksille:

Kankaanpää - Parkanon rautatieasema

- 7:12 junalle Tampereen suuntaan (voi hyödyntää myös 7:44 junalle Seinäjoen suuntaan, tällöin asiakkaalla odotus)
- 17:09 junalle Tampereen suuntaan (voi hyödyntää myös 17:35 junalle Seinäjoen suuntaan, tällöin asiakkaalla odotus)

Parkanon rautatieasema - Kankaanpää

- 7:43 junalta Tampereen suunnasta (voi hyödyntää myös 7:11 Seinäjoen suunnasta, tällöin asiakkaalla odotus)
- 17:34 junalta Tampereen suunnasta
- Kyytiin/kyydistä nousu mahdollista kaikilta Kankaanpäässä sijaitsevilta ennalta määritellyn reitin varren bussipysäkeiltä
- Alustava suunniteltu asiakashinta 10 €/henkilö/matka
- Liikenteen hankinta avoimella kilpailutuksella
- Määräaikainen liikennöintisopimus 6 kk + 6 kk optio, toteutetaan bruttomallilla, mikä tarkoittaa, että kaupunki saa palvelun lipputulot

Kokeilun rahoittamiseen ei ole varausta Elinkeinot -tulosalueen v. 2024 budjetissa, kokeilu tulisi rahoittaa kaupunginhallituksen alaisesta kehittämismäärärahasta.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy laaditun selvityksen ja päättää käynnistää Kankaanpää - Parkanon rautatieasema -välisen kutsutaksiliikenteen kokeilun ja siihen liittyvän hankintamenettelyn edellä selostuksessa kuvatuin kriteerein. Mikäli tarjouskilpailun edullisin tarjoushinta ylittää selvityksessä arvioidun kaupungin bruttokustannuksen hintahaarukan, asia palaa takaisin kunnalliseen päätöksentekoon. Hankinta on tällöin mahdollista keskeyttää. Kokeilu rahoitetaan kaupunginhallituksen alaisesta kehittämismäärärahasta.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Täytäntöönpano	
Lisätietoja antaa	Elinkeinojohtaja Marko Rajamäki, p. 040 717 7578

KHALL 12.08.2024 § 249

Kankaanpää - Parkanon rautatieasema -kutsutaksiliikennekokeilun asiakashinnoittelu

Valmistelija

Kankaanpään kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 29.4.2024 asiasta laaditun selvityksen pohjalta käynnistää Kankaanpää - Parkanon rautatieasema -välisen kutsutaksiliikenteen kokeilun ja siihen liittyvän hankintamenettelyn. Elinkeinopalvelut -yksikkö järjesti kutsutaksiliikennekokeilun hankinnasta avoimen kilpailutuksen Tarjouspalvelu.fi -palvelussa 7.6.–27.6.2024 välisellä ajalla. Tarjouksia saatiin kolme, joista elinkeinojohtajan viranhaltijapäätöksellä valituksi tuli yksikköhinnaltaan (yksi meno-paluu lähtö, Kankaanpää - Parkanon rautatieasema - Kankaanpää) halvimman tarjouksen tehnyt Pohjois-Satakunnan Liikenne Oy hintaan 114 euroa, alv 0 %. Tarjoushinta sijoittui kokeilulle asetetun bruttokustannusarvion hintahaarukkaan.

Kutsutaksiliikennekokeilun hankinta palveluntuottajalta toteutetaan bruttokustannusmallilla, jossa palvelun asiakkailta, matkustajilta saatavat lipputulot tulevat palvelun tilaajalle, Kankaanpään kaupungille. Palvelun tuottajana toimiva liikennöitsijä kerää asiakasmaksut ja vähentää saadut lipputulot omasta kuukausittain tapahtuvasta Kankaanpään kaupungin laskutuksesta.

Kutsutaksikokeilun selvitystyössä liikennöintimalli perustui hinnoitteluun, jossa asiakasmaksu yhdensuuntaiselta matkalta Kankaanpää - Parkanon rautatieasema on 10 euroa (sis. alv 10 %). Valitun liikennöitsijän yksikköhintaan peilaten kokeilu on tarkoituksenmukaista käynnistää mainitulla 10 eur/matka (sis. alv 10 %) asiakashinnalla.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää asettaa Kankaanpää - Parkanon rautatieasema -kutsutaksiliikenteen kokeilun asiakasmaksuksi yhdeltä yhdensuuntaiselta matkalta 10 euroa (sis. alv 10 %).
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano

Pohjois-Satakunnan Liikenne Oy

Lisätietoja antaa

Elinkeinojohtaja Marko Rajamäki, p. 040 717 7578

KHALL 27.01.2025 § 24

Kankaanpää – Parkanon rautatieasema kutsutaksiliikennekokeilu – hankintasopimuksen jatkaminen optiota käyttäen

Valmistelija

Kankaanpään kaupunki on toteuttanut 12.8.2024 alkaen kutsutaksiliikennekokeilua Kankaanpään ja Parkanon rautatieaseman välillä. Kokeilun kesto on kuusi kuukautta, jonka lisäksi sopimuksen mukaisesti kokeilua on mahdollista jatkaa optiona enintään toinen kuuden kuukauden jakso kummankin sopimusosapuolen hyväksyessä option käytön.

Kutsutaksi mahdollistaa työ-, asiointi- ja vapaa-ajan liikkumisen ilman omaa autoa erityisesti Tampereen ja Helsingin suuntaan tarjoamalla luotettavan liityntäyhteyden keskeisimmille junavuoroille. Kokeilu mahdollistaa matkustajien pääsyn aamulla Kankaanpäästä junalle erityisesti etelän suuntaan kohti Helsinkiä ja alkuillasta takaisin. Niin ikään on mahdollista matkustaa aamulla Kankaanpäähän etelän suunnasta saapuvalta junalta ja alkuillasta takaisin. Ensisijaiset kohdejunavuorot mahdollistavat matkustamisen osin myös pohjoisen suuntaan tai sieltä saapuville.

Kokeilusta 4,5 kuukauden ajalta saadun seurantatiedon, asiakaspalautteen ja palveluntuottajan Pohjois-Satakunnan Liikenne Oy:n edustajan kanssa käytyjen seurantakeskustelujen perusteella kokeilun voidaan todeta onnistuneen ja ylittäneenkin sille asetetut odotukset. Asiakkaat ovat olleet kutsutaksiyhteyden saamisesta Kankaanpään ja Parkanon rautatieaseman välille erittäin tyytyväisiä kuten myös palvelun tuottamisen tapaan.

Seurantatietojen mukaan ensimmäisen 4,5 kuukauden ajalla

- ajopäiviä on ollut kaikkiaan 93, vain viitenä arkipäivänä ajoja ei ollut lainkaan
- ajettuja lähtöjä yhteensä 165 (lähtö = Kankaanpää – Parkano - Kankaanpää)
- matkustajia ~ matkoja yhteensä 637
- matkustajia keskimäärin per lähtö 3,9
- vaikuttaa siltä, että kokeilun edetessä ja tunnettuuden lisääntyessä matkustajamäärä kasvava – marraskuussa matkustajamäärä per lähtö 5,1
- yhden matkustajan lähtöjen määrä noin 20–25 % kaikista lähdoistä
- kysyntä suurinta perjantai-illoissa ja maanantaiaamuissa
- parhaimmillaan yksittäisissä lähdoissa matkustajamäärät olleet 13, 14, 15 ja 20 -luokkaa
- myös 12.1.2025 käynnistyneelle vuorolaajennukselle sunnuntai-iltaan kysyntää, keskimääräisen matkustajamäärän mukaisesti
- kustannusten kertymätiedon perusteella ennustettu nettokustannus Kankaanpään kaupungille kuuden kuukauden kokeilujaksolta tulee olemaan noin 18.000 euroa (alv 0 %).

Kokeilun alun perusteella vaikuttaa siltä, että palvelulle on kysyntää ja että sitä olisi tärkeää jatkaa. Liityntäyhteys Parkanon asemalla parantaa työn, opiskelun ja vapaa-ajan viettämisen vaatiman liikkumisen ja näin arjen sujuvuutta. Elinkeinoelämän näkökulmasta palvelu parantaa Kankaanpään saavutettavuutta, sekä työntekijöiden että yritysten asiakkaiden kannalta.

Option käytöstä on neuvoteltu palveluntuottajan kanssa ja päädytty tässä vaiheessa valmiuteen jatkaa kokeilua 4,5 kuukauden ajan 30.6.2025 saakka. Kokeilun jatkamisen rahoittamiseen on varauduttu Elinkeinot - palvelukokonaisuuden v. 2025 budjetissa.

Arviointityö palvelun tuottamisen jatkamisesta ja vakiinnuttamisesta syyskaudesta 2025 eteenpäin käynnistetään toukokuussa 2025.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää
Päätösehdotus	Kankaanpään kaupunki käyttää option kutsutaksiliikenteen hankkimiseksi Pohjois-Satakunnan Liikenne Oy:ltä 4,5 kuukauden ajalle 12.2.–30.6.2025.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Täytäntöönpano	Pohjois-Satakunnan Liikenne Oy
Lisätietoja antaa	Elinkeinojohtaja Marko Rajamäki, p. 040 717 7578

KHALL 19.05.2025
1846/08.01.00/2024

Valmistelija Rajamäki Marko

Kankaanpään kaupunki on toteuttanut 12.8.2024–30.6.2025 välisellä ajalla kutsuliikenne -kokeilua Kankaanpään ja Parkanon rautatieaseman välillä. Kokeilun ensimmäinen jakso kesti kuusi kuukautta, jonka jälkeen sopimuksen mahdollistamalla tavalla kokeilua päätettiin jatkaa optiona toinen lähes kuuden kuukauden jakso kummankin sopimusosapuolen hyväksyessä option käytön.

Kutsuliikenne mahdollistaa työ-, asiointi- ja vapaa-ajan liikkumisen ilman omaa autoa erityisesti Tampereen ja Helsingin suuntaan tarjoamalla luotettavan liityntäyhteyden keskeisimmille junavuoroille. Kokeilu mahdollistaa matkustajien pääsyn aamulla Kankaanpäästä junalle erityisesti etelän suuntaan kohti Helsinkiä ja alkuillasta takaisin. Niin ikään on mahdollista matkustaa aamulla Kankaanpäähän etelän suunnasta saapuvalta junalta ja alkuillasta takaisin. Ensisijaiset kohdejunavuorot mahdollistavat matkustamisen osin myös pohjoisen suuntaan tai sieltä saapuville. Kutsuliikennettä on ajettu arkipäivisin, tammikuusta 2025 alkaen lisäksi sunnuntai-iltaisin. Asiaksmaksun hinta yhdeltä yhdensuuntaiselta matkalta on ollut 10 euroa (sis. alv 14 %).

Kutsuliikenteen järjestämiseen tyytyväisyytensä ovat tuoneet esille sekä palvelua käyttävät matkustajat että palveluntuottajana toimiva liikennöitsijä.

Kokeilusta 8,5 kuukauden ajalta saadun seurantatiedon, asiakaspalautteen ja palveluntuottajan Pohjois-Satakunnan Liikenne Oy:n edustajan kanssa

käytyjen seurantakeskustelujen perusteella kokeilun voidaan todeta onnistuneen ja ylittäneenkin sille asetetut odotukset. Asiakkaat ovat olleet kutsuliikenneyhteyden saamisesta Kankaanpään ja Parkanon rautatieaseman välille erittäin tyytyväisiä kuten myös palvelun tuottamisen tapaan.

Seurantatietojen mukaan ensimmäisen 8,5 kuukauden ajalla

- ajopäiviä on ollut kaikkiaan 190, vain kuutena mahdollisena ajopäivänä ajoja ei ollut lainkaan
- ajettuja lähtöjä yhteensä 327 (lähtö = Kankaanpää - Parkano - Kankaanpää)
- matkustajia ~ matkoja yhteensä 1369
- matkustajia keskimäärin per lähtö 4,2
- keskimääräinen matkustajamäärä per lähtö vaihdellut kuukausittain kokeilun alun 3,1 per lähtö seurannan viime kuukausien 4,2–5,2 per lähtö. Maaliskuussa toistaiseksi korkein keskimääräinen matkustajamäärä 5,2 per lähtö
- yhden matkustajan lähtöjen määrä noin 20–25 % kaikista lähdöistä
- kysyntä suurinta perjantai-illoissa ja maanantaiaamuissa
- parhaimmillaan yksittäisissä lähdöissä matkustajamäärät olleet 13, 14, 15 ja 20 -luokkaa
- myös 12.1.2025 käynnistyneelle vuorolaajennukselle sunnuntai-iltaan kysyntää, keskimääräisen matkustajamäärän mukaisesti
- kustannusten kertymätiedon perusteella nettokustannus Kankaanpään kaupungille ensimmäisen kuuden kuukauden kokeilujaksolta oli 18.119 euroa (alv 0 %). Kokeilun jatkuessa (8,5 kk) keskimääräinen kuuden kuukauden kustannus edelleen noin 18.000 eur (alv 0 %)

Loppusuoralla olevan kokeilun perusteella vaikuttaa siltä, että palvelulle on kysyntää ja että liikennöintiä olisi tärkeätä jatkaa. Liityntäyhteys Parkanon asemalla parantaa työn, opiskelun ja vapaa-ajan viettämisen vaatiman liikkumisen ja näin arjen sujuvuutta. Elinkeinoelämän näkökulmasta palvelu parantaa Kankaanpään saavutettavuutta, sekä työntekijöiden että yritysten asiakkaiden kannalta.

Rautatieasemalle suuntautuvan kutsuliikenteen järjestäminen on herättänyt kiinnostusta myös osassa lähikuntia, muun muassa Isojoella ja Parkanossa, ehdotuksenaan yhteistyö ja kutsuliikenteen laajentamisen selvittäminen myös näitä kuntia koskevaksi. Asiasta on keskusteltu Kankaanpäästä koskevan toimivaltaisen joukkoliikenneviranomaisen Varsinais-Suomen Ely-keskuksen kanssa. Ely-keskuksen kanta asiassa on, että usean kunnan alueella toimivan ja usean kunnan rahoittaman kutsuliikenteen järjestäminen kuuluu Ely-keskuksen toimivaltaan. Yhden kunnan alueen kutsuliikenteenä jatkuessaan Kankaanpää voi edelleen palvelua järjestää ja hankkia. Alueen kuntien yhdessä niin halutessaan, V-S Ely on valmis käynnistämään neuvottelut kuntien yhteisen, kuntien maksaman kutsuliikenteen järjestämisestä siten, että kilpailuttajana, tilaajana ja hallinnoijana toimisi Ely-keskus (vuoden 2026 alusta lukien Traficom). Aikajänne yhteisen kutsuliikenteen selvittämiseksi on kuitenkin useita kuukausia, näin tässä vaiheessa mahdollistaakseen palvelun mahdollisen jatkumisen jo kesäkauden jälkeen, Kankaanpään kaupungin on syytä vielä tässä vaiheessa ratkaista palvelun järjestäminen oman kunnan osalta.

Kutsuliikenteen hankinnan lähtötiedot:

- Käynnistyminen elokuu 2025

- Määräaikainen liikennöintisopimus 1 v + 1 v optio, toteutetaan bruttomallilla, mikä tarkoittaa, että kaupunki saa palvelun lipputulot
- Kutsuliikenteenä, jossa kiinteä etukäteen määritelty reitti ja aikataulu
- Mikäli ei tilauksia, lähtöä ei ajeta
- Samoilte junavuoroille, kuin kokeilussa loppuvaiheessaan (arkisin aamut ja alkuillat + sunnuntaisin alkuilta)
- Liikenteen hankinta avoimella kilpailutuksella

Kutsuliikenteen hankkimiseen Kankaanpää - Parkanon rautatieasema välille koko vuodelle 2025 on varauduttu Elinkeinot -palvelukokonaisuuden v. 2025 budjetissa.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää
Päätösehdotus	Kankaanpään kaupunki käynnistää hankintamenettelyn Kankaanpää - Parkanon rautatieasema -välisen kutsuliikenteen järjestämiseksi elokuusta 2025 alkaen, sopimuskauden pituus 1 v + 1 v optio, edellä selostuksessa kuvatuin lähtötiedoin. Mikäli tarjouskilpailun edullisin tarjoushinta ylittää kokeilua koskevassa selvityksessä arvioidun ja linja-autoliikenteen kustannusindeksillä tarkistetun kaupungin bruttokustannuksen hintahaarukan, asia palaa takaisin kunnalliseen päätöksentekoon.
Päätös	
Täytäntöönpano	
Lisätietoja antaa	Elinkeinojohtaja Marko Rajamäki, p. 040 717 7578
